

Motion till riksdagen

1989/90:A719

av Siw Persson m.fl. (fp, m, c)

Stärkt konkurrens

För att vidmakthålla och utveckla konkurrensen på en marknad är det viktigt att nya företag lätt kan etableras. Härigenom kan mångfalden upprätthållas och en förnyelse ske av produktion och distribution. De hinder som kan finnas för etablering av företag bör på olika sätt minskas. En av de viktigaste åtgärderna är därvid att i möjligaste mån ta bort de regleringar av en marknad som kan förekomma. Så heter det i direktiven till utredningen om "Förstärkt konkurrensolitik" (Dir. 1989:12).

Utredningens huvuduppgift är att kartlägga hur konkurrensförhållanden har förändrats inom olika sektorer av ekonomin de senaste tio åren samt analysera vilken betydelse konkurrensförhållandena har för att de centrala ekonomisk-politiska målen skall kunna uppnås. Mot bl.a. denna bakgrund skall utredningen föreslå åtgärder som verksamt kan bidra till en ökad konkurrens samt överväga ändringar i konkurrenslagstiftningen. Det slutliga arbetet beräknas vara klart senast vid utgången av 1990.

Ett område som inte tagits med i direktiven till utredarna är frågan om konkurrensbegränsningar som tillkommer genom åtgärder på arbetsmarknaden. Vid flera tillfällen har Näringslivsombudsmannen haft att ta del av sådana ärenden men denna typ av konkurrensbegränsande åtgärder ligger i princip inte inom NO:s ansvarsområde varför möjligheterna att agera är små.

Försök att på olika sätt ingripa mot den fria konkurrensen har främst förekommit från olika LO-förbund och gäller då i första hand åtgärder mot enmans- och kompanjonsföretag.

I målareförbundets avtal finns paragrafen som förbjuder enmansföretag att ta större arbeten än som överstiger 12 000 kr. Med hot om stridsåtgärder pressas sedan dessa avtal igenom. I ett avtal finns krav på ersättning från enmansföretagen till facket för att dettas kostnader skall fördyras. På samma sätt finns avgifter avsedda att försämra kompanjonsföretagens möjligheter att konkurrera med priser.

En annan väg som inte varit ovanlig för att försöka utestänga enmansföretag från entreprenaduppdrag har varit att hos arbetsgivaren kräva att samtliga företag som arbetsgivaren anlitar för entreprenadinsatser skall ha kollektivavtal alternativt hängavtal. Därefter har den fackliga organisationen förvägrat enmansföretagen att skriva kollektivavtal/hängavtal. För att und-

vika krångel med MBL-förhandlingar vid varje entreprenadtillfälle har arbetsgivaren ofta böjt sig för det fackliga kravet.

Mot. 1989/90
A719

Frågan om hur samhället kan medverka till förstärkt konkurrenspolitik är av utomordentlig betydelse för konsumenterna här i landet. Att konsumenterna verkligen tjänar på den fria konkurrensen framgår bl.a. av den utredning om prisutvecklingen från januari 1983 t.o.m. december 1988 med fördelning på reglerade och icke reglerade områden som utförts av SPK. Hade prisutvecklingen inom de reglerade områdena haft samma utveckling som de icke reglerade hade konsumenterna sparat 25 miljarder kronor.

Konkurrenskommittén har i uppdrag att behandla både konkurrensbegränsningar inom den offentliga och den privata sektorn. Om kommitténs arbete skall bli fullständigt måste den viktiga delen konkurrensbegränsningar som möjliggörs av den arbetsrättsliga lagstiftningen också utredas. Därför bör kommittén ges detta tilläggsdirektiv.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om tilläggsdirektiv till konkurrenskommittén avseende konkurrensbegränsningar orsakade av arbetsmarknadslagstiftningen.

Stockholm den 23 januari 1990

Siw Persson (fp)

Rune Backlund (c)

Erik Holmkvist (m)

Charlotte Cederschiöld (m)

Ulla Orring (fp)